

Цей переклад підготовлений Радою Європи в межах Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки та фінансований за рахунок коштів на рівні Плану дій, наданих Естонією, Ірландією, Латвією, Литвою, Ліхтенштейном, Люксембургом, Нідерландами, Норвегією, Польщею, Румунією, Туреччиною, Угорщиною, Фінляндією, Чеською Республікою, Швейцарією, Швецією та Канадою.

This translation is produced by the Council of Europe within the framework of the Council of Europe Action Plan for Ukraine 2018-2021 and funded with Action Plan-level funds provided by the Czech Republic, Estonia, Finland, Hungary, Ireland, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Poland, Romania, Sweden, Switzerland, Turkey and Canada.

Рішав проти Боснії і Герцеговини - 41939/07

Рішення від 9.6.2016 [Секція V]

Стаття 1 Протоколу № 12

Неможливість для боснійця, який мешкає у Республіці Сербській, висуватись на національних виборах до Президії: *порушення*

■ **Факти** – Відповідно до боснійської Конституції, тільки особи, котрі заявили про свою приналежність до “державотворчих народів”, мають право висуватись на виборах до Президії, яка складається з трьох членів: одного боснійця, одного хорвата, обидва обрані від Федерації Боснії і Герцеговини, і одного серба, обраного безпосередньо у Республіці Сербській. Заявник, боснієць, який мешкає у Республіці Сербській, не може брати участь у виборах до Президії.

■ **Право** – Стаття 1 Протоколу № 12 : У справах *Sejdić i Finci проти Боснії і Герцеговини*, що стосувалась неможливості для заявників, які відповідно мали ромське та єврейське походження, висуватись на виборах до Президії, і *Zornić проти Боснії і Герцеговини*, у якій заявниця, яка відмовилась декларувати приналежність до “державотворчих народів” і вважала себе громадянкою Боснії і Герцеговини, Суд встановив, що оспорювані конституційні положення, котрі перешкоджали заявникам висуватись на виборах до Президії, були дискримінаційними, всупереч статті 1 Протоколу № 12.

■ Водночас, відмінність заявників, які були сторонами у цих справах, і заявника у даній справі полягає у тому, що він належить до “державотворчих народів” і, отже, має конституційне право брати участь у виборах до Президії. Тим не менш, аби мати повноваження ефективно реалізовувати це право, він мав переселитись до Федерації Боснії і Герцеговини. Тому, хоча теоретично він мав право висуватись на виборах до Президії, він не міг реалізувати це право доки мешкає у Республіці Сербській.

■ Стосовно справ, які стосуються статті 3 Протоколу № 1, Суд встановив, що вимога про місце проживання не є непропорційною або непримиренною з основними цілями права на вільні вибори. Реалізація права голосувати і бути учасником виборів може залежати від характеру і ступеня зв'язків між окремим заявником і законодавчим органом конкретної країни. Президія Боснії і Герцеговини є політичним органом держави, а не її ентитетів. Її політика та рішення впливають на всіх громадян Боснії і Герцеговини, незалежно від того, живуть вони у Федерації, Республіці Сербській або в Окрузі Брчко. Таким чином, хоча заявник бере участь у політичному житті Республіки Сербської, його також явно стосується політична діяльність колективного Глави держави. Незважаючи на те, що згадана вимога про місце проживання, однаково поширюється на всі “державотворчі народи”, проте Суд зазначає, що заявник скаржиться на те, що до нього ставилися інакше, ніж до сербів, які проживають у Республіці Сербській. Мотиви, наведені Урядом на виправдання різниці у ставленні, наприклад, необхідність збереження миру та сприяння діалогу між різними етнічними групами, вже були розглянуті Судом у справі *Sejdić i Finci*. Незважаючи на відмінності зі справами *Sejdić i Finci* і *Zornić*, заявник також не мав можливості балотуватись на виборах до Президії з причин, які стосуються водночас його етнічного походження і його місця проживання. Згадане

територіальне обмеження становило дискримінаційне ставлення всупереч статті 1 Протоколу № 12.

- *Висновок*: порушення (одноголосно).
- Стаття 41: Встановлення порушення є достатньою справедливою сатисфакцією для відшкодування моральної шкоди; відмова задовольнити клопотання про відшкодування матеріальної шкоди.
- (див. *Sejdić i Finci проти Боснії і Герцеговини* [ВП], 27996/06 і 34836/06, 22 грудня 2009, [Інформаційний бюлетень 125](#) ; і *Zornić проти Боснії і Герцеговини*, 3681/06, 15 липня 2014, [Інформаційний бюлетень 176](#))